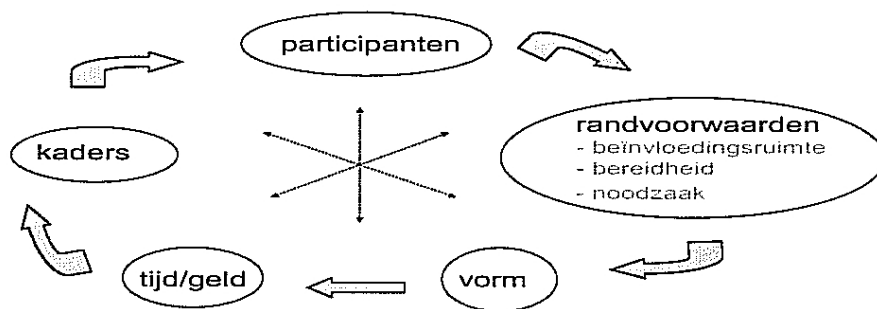

VRAGENBOOM BURGERPARTICIPATIE

Inleiding

De vragenboom is een hulpmiddel om weloverwogen te bepalen of en in welke vorm met burgerparticipatie wordt gewerkt. Bij het aanbieden van de ingevulde vragenboom wordt een toelichting / motivering toegevoegd op alle onderdelen, uitmondend in een advies aan de raad over vorm en kaders. Alle onderdelen worden in onderlinge samenhang gewogen:

College en raad geven hun comitment tav het interactieve traject door in te stemmen met de ingevulde vragenboom en toelichting / motivering.

Wel/geen burgerparticipatie

Onderwerp:		Toetsen burgerparticipatie & vorm bepalen
------------	---	---

1. Omgevingsanalyse

(welke stakeholders/vertegenwoordiging hebben belang bij het onderwerp?)

Stakeholders	Burger	Bedrijven	Organisaties		Regio- gemeenten
Uitsplitsing					

Samenhang met andere projecten / beleidsontwikkeling

1.	
2.	
3.	

2. Randvoorwaarden

Inhoudelijke randvoorwaarden voor burgerparticipatie	Onderwerp.....		
	Scores: 0=geen, 1 =weinig, 2= gemiddeld,3= redelijk, 4=veel		
	Nee	Ja	Score
1. Is er <u>beïnvloedingsruimte</u> ? (zo nee: is deze te creëren zo ja: score invullen)			
2. Is er <u>bereidheid</u> bij de potentiële deelnemers / actoren? (zo nee: is deze te creëren zo ja: score invullen)			
3. Is er <u>noodzaak</u> voor interactie ? (inbreng stakeholders essentieel? Meerwaarde van burgerparticipatie?)			

4. Welke vorm van burgerparticipatie wordt gevolgd?

Scores zijn richtinggevend

1.	Informereren Alle scores: max. 1	het college geeft actieve informatie aan burger en andere belanghebbenden over het te ontwikkelen beleid	
2.	Raadplegen Alle scores: min. 2	het college bepaalt in hoge mate zelf de agenda, maar ziet de betrokkenen als gesprekspartner bij de ontwikkeling van het beleid.	
3.	Adviseren Alle scores: min. 2	het college stelt in het beginsel de agenda samen, maar geeft betrokkenen de gelegenheid problemen aan te dragen en oplossingen te formuleren. Het bestuur verbindt zich in principe aan de resultaten maar kan bij de uiteindelijke besluitvorming gemotiveerd afwijken.	
4.	Coproducteren Alle scores: min. 2, bij voorkeur 3	het college en betrokkenen komen gezamenlijk tot een agenda en zoeken vanuit een gelijkwaardige positie gezamenlijk naar een oplossing. Deze komt tot stand op basis van consensus en is bindend voor alle partijen.	
5.	Meebeslissen Alle scores: bij voorkeur 3	het college laat, binnen vooraf te stellen randvoorwaarden, de ontwikkeling van en besluitvorming over het beleid over aan betrokkenen, waarbij het ambtelijk apparaat een adviserende rol vervult. Het gemeentebestuur neemt de resultaten over na toetsing aan de randvoorwaarden	
6.	Zelfbeheer Alle scores: bij voorkeur 4	het college financiert een project dat, na goedkeuring door de raad, volledig door betrokkenen uit wordt gevoerd.	

5. Rol van de raad:

6. Organisatorische randvoorwaarden

Organisatorische randvoorwaarden voor burgerparticipatie	Onderwerp.....		
	Scores: 0=geen, 1 =weinig, 2= gemiddeld,3= redelijk, 4=veel		
	Nee	Ja	Score
1. Is er <u>tijd</u> ? (zo nee: is dit te organiseren? zo ja: score invullen)			
2. Is er <u>geld</u> (€)? (zo nee: is dit te organiseren? zo ja: score invullen)			
3. Is er <u>capaciteit</u> (FTE)? zo nee: is dit te organiseren? zo ja: score invullen)			

7. Kaders

Relevante besluiten

Besluit (incl. Decos nummer)	Besloten in Raad	vergadering dd. College

Kaderstelling raad

1.	
2.	
3.	
	Toelichting: zolang men zich binnen de kaders blijft begeven, kan / hoeft niet worden ingegrepen.

8. Eindbeslissing en vorm

	C O M M U N I C A T I E
--	--

Verduidelijking formulier

De vragenboom is geen ´invuloefening´. Het is een afweging waarin alle factoren relevant zijn en tevens met elkaar verband houden. Het kan voorkomen dat een aantal maal moet worden teruggeschakeld en opnieuw moet worden overwogen voordat tot een advies kan worden gekomen. Deze afweging wordt in de toelichting / motivering belicht, zodat voor de raad duidelijk is hoe tot de invulling is gekomen.

Bestuurlijk en politiek commitment

Commitment blijkt bij instemming met het traject (zowel voor raad als college). Er moet commitment zijn ten aanzien van de aanpak, de eigen rol, het resultaat, de beleidsruimte, de politieke en organisatorische consequenties. Wezenlijk is of men echt rekening wil houden met de uitkomst van het proces.

Vooraf

Voordat aan de invulling van de vragenboom wordt toegekomen wordt bekeken of een onderwerp geschikt is om met burgerparticipatie aan te pakken. Een aantal onderwerpen is uitgesloten. Bij alle overige onderwerpen wordt getoetst in welke mate burgerparticipatie aan de orde is. Bij alle onderwerpen is minimaal ´Informereren´ van toepassing.

Ad.1 – Omgevingsanalyse

In de afweging om te komen tot de vorm van burgerparticipatie wordt gestart met een omgevingsanalyse (bepalen wie belang hebben bij het onderwerp cq wie met aanpalende onderwerpen bezig zijn). Dit is tevens van invloed op het bepalen van de scores op de randvoorwaarden (onder 3).

Ad.2 – Randvoorwaarden

Invullen van de inhoudelijke randvoorwaarden geeft inzicht of de voorwaarden voor een interactief proces aanwezig zijn. Dit vergemakkelijkt een bewuste keuze voor de mate waarin interactieve wordt gewerkt.

Vul het schema gezamenlijk in. Maak bij alle vragen een afweging om de discussie tussen de projectleider (beleidsmedewerker), de opdrachtgever (politiek, bestuurlijk, ambtelijk verantwoordelijke) en de communicatieadviseur te stimuleren. Gezamenlijk invullen, vermindert ook de subjectiviteit van de antwoorden en geeft meer draagvlak voor de uiteindelijke keuze. Soms wordt een proces helemaal interactief aangepakt, soms is alleen in bepaalde fase(n) burgerparticipatie zinvol.

Bij een lage score tevens meenemen of een hogere score te creëren valt.

Beïnvloedingsruimte;

Wat staat niet en wat staat wel ter discussie? Zijn er wettelijke verplichtingen als inspraak, strikte beleidskaders, enz.? Is er ruimte voor veranderingen, voor nieuwe ideeën in het beleid of de plannen? Kan er iets gedaan worden met de resultaten van de interactie? Dit hangt af van de beleidsruimte, de politieke wil, de afhankelijkheid van andere projecten, de hoeveelheid geld en capaciteit om ingebrachte ideeën en wijzigingen ook te honoreren. Is die ruimte er niet, start dan geen proces met burgerparticipatie. Dan resulteert het alleen in verkeerde verwachtingen en teleurstellingen. Als de grenzen van het beleid vrij vast staan, is burgerparticipatie vaak alleen in een bepaalde fase van het proces mogelijk en niet in alle fasen.

Bereidheid deelnemers:

Zonder actoren geen burgerparticipatie. De bereidheid van potentiële deelnemers hangt af van hun interesse in het onderwerp (gaat er veel voor hun veranderen, is het erg abstract, is het nu een issue, of is eerst agenda-setting nodig), de acceptatie van het voorgestelde discussiekader (willen de betrokkenen wel meedoen als er nauwelijks beïnvloedingsruimte is, komen hun problemen aan de orde) en eerdere ervaringen (wat is de voorgeschiedenis, gelooft men dat er wat met hun inbreng gebeurt), enz. De deelnemers moeten er (vrije)tijd in willen steken. Probeer, als het enigszins mogelijk is, vooraf de bereidheid van de belangrijkste deelnemers te toetsen.

Noodzaak/ meerwaarde:

Burgerparticipatie vraagt veel tijd en inzet, zowel van de organisatie als van deelnemers. Overweeg daarom zorgvuldig of deze werkwijze de meest geschikte is. Wat is de meerwaarde, is er wel noodzaak voor interactie met de burger? Gaat er veel veranderen voor doelgroepen? Is hun input, kennis en ervaring en medewerking belangrijk? Als draagvlak voor het beleid de motivatie is, overweeg dan of een campagne of lobby niet effectiever is.

Ad.3 – Vorm

Op basis van de afweging leidend tot de scores onder 3 wordt gekozen voor de vorm van burgerparticipatie. Per vorm staan de gewenste scores aangegeven. Hoe hoger de scores hoe interactiever het traject. Het is niet bedoeld als keurslijf, maar als richtlijn. Waar nodig kan hiervan gemotiveerd worden afgeweken.

Ad.4 – Rol van de raad

Indien gewenst kan de raad een rol hebben in het gehele traject. De raad gaat niet los daarvan met stakeholders praten. Dit onderdeel wordt definitief ingevuld in de bespreking in de raad. College en commissie kunnen hierover advies uitbrengen. Dit advies staat in de toelichting / motivering en niet in het format zelf, aangezien dit aan de raad is.

Ad.5 – Organisatorische randvoorwaarden

Tijd en Geld worden overwogen na de Vorm, aangezien Vorm mede bepaalt wat het gaat kosten en hoeveel tijd het kost. Bij een lage score tevens meenemen of een hogere score te organiseren valt.

Ad.6 – Kaders

Het is essentieel om de kaders waarbinnen participatie kan plaatsvinden, van tevoren duidelijk aan te geven. Dit om teleurstellingen en het gevoel van 'wassen-neus-inspraak' te voorkomen en het proces in goede banen te leiden.

Invullen van de reeds genomen besluiten geeft inzicht in de reikwijdte van de besluitvorming. Dit vergemakkelijkt de kaderstelling raad. De kaderstelling raad wordt definitief ingevuld in de bespreking in de raad. College en commissie kunnen hierover advies uitbrengen. Dit advies staat in de toelichting / motivering en niet in het format zelf, aangezien dit aan de raad is.

Ad.7 – Eindbeslissing en vorm

Hier wordt op alle punten uit de format een toelichting gegeven, zodat voor de raad duidelijk is hoe tot de invulling is gekomen.